

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

Міжнародна науково-практична конференція

**ІННОВАЦІЙНІ ІНІЦІАТИВИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Тези доповідей

Харків
2020

ББК 74.58я7
УДК 378.80.65.01
І 66

Організаційний комітет:

Сухонос М. К., проректор з наукової роботи, доктор технічних наук, професор (голова оргкомітету)

Калмиков О. О., декан факультету по роботі з іноземними громадянами, кандидат технічних наук, доцент (заступник голови оргкомітету)

Резван О. О., завідувач кафедри мовної підготовки, педагогіки і психології, доктор педагогічних наук, професор

Телєжкіна О. О., кандидат філологічних наук, доцент

Рекомендовано Вченою радою Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (протокол № 9 від 03.04.2020 р.).

І 66 Інноваційні ініціативи організації навчання іноземних здобувачів вищої освіти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Харків: Видавництво ХНУМГ імені О. М. Бекетова, 2020. 160 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції магістрантів, аспірантів і науковців «Інноваційні ініціативи організації навчання іноземних здобувачів вищої освіти». У них наводяться адміністративно-правові й науково-методичні аспекти забезпечення навчального процесу з іноземними здобувачами вищої освіти.

Стиль та орфографія авторів збережені.

За зміст матеріалів несуть відповідальність автори.

Драгомирецька О. О. ESL VIDEO ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МОВИ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	47
Дяченко М. Д. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	49
Закусилова Т. О., Різник О. І. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД МОДЕЛЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	52
Заліпська І. Я. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	55
Зевако В. І. ЗАСТОСУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «Я ХОЧУ РОЗКАЗАТИ ПРО СЕБЕ, ПРО СВОЮ СІМ'Ю, СВОЮ КРАЇНУ»	58
Зленко А. О. ЧОМУ ІНОЗЕМНІ СТУДЕНТИ ПОВИННІ ВИВЧАТИ УКРАЇНСЬКУ МОВУ?	60
Кирпиченко О. Е. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	62
Кіндрат І. П., Николин А. М., Сав'як О. Л. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ	65
Книшенко Н. П. РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ТЕРМІНІВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ, УТВОРЕНИХ У МЕЖАХ СУФІКСАЛЬНОГО СПОСОБУ	67
Князь Т. М. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ	70
Коцюбовська Г. А. СОЦІОКУЛЬТУРНА СКЛАДОВА В ОПАНУВАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	72
Куліченко А. К. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	75
Литвиненко Н. П., Хомова О. М. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ АКТИВНОЇ ТА ПАСИВНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НИМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	77

полягає в зануренні в соціокультурний простір носіїв мови, передусім, як національно-культурне джерело етносу.

Література

1. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної: *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 19 квітня 2019 року*. Біла Церква: Білоцерківський НАУ, 2019. 84 с.

2. Паламар Л.М. Функціонально-комунікативний принцип формування мовної особистості: дис... д-ра пед. наук: 13.00.02. Київ, 1997. 361 с.

3. Тохтар Г. І., Кулик А. П. Проблеми навчання іноземних громадян у ВНЗ України та шляхи їх вирішення. *Сучасні технології підготовки фахівців в умовах подальшого розвитку вищої освіти України*. Харків: ХНАДУ, 2005. С. 314–316.

А. К. Куліченко

Запорізький державний медичний університет

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сучасний мінливий і швидкоплинний світ пов'язаний з інтенсивним розвитком науки й техніки, а також постійними неоднозначними викликами, що потребують глибокого переосмислення, самобутніх рішень і позитивну проєкцію у майбутнє. Оскільки освіта є важливим елементом у цьому процесі, то, відповідно, має готувати фахівця нового покоління – креативного, який міг би поєднати досвід минулого та теперішнього на користь суспільства, при цьому відповідально ставлячись до прийдешнього; готового працювати в різних умовах та навчатися впродовж життя; мав би когнітивну гнучкість, логічне мислення тощо. Ураховуючи все це, у кожному закладі вищої освіти є необхідним впровадження інновацій. На думку

О. Дубасенюк, «це складний процес, який передбачає поступове оновлення і вдосконалення змісту, методів, засобів, педагогічних технологій, що, безумовно, впливає на якість педагогічного процесу» [2, с. 17].

Особливо актуальним питання про впровадження інновацій постає в медичних університетах, де навчаються як вітчизняні студенти, так і студенти-іноземні громадяни, магістральним для яких є поєднання теорії з практикою. В. Запорожан вважає, що «якість вищої освіти слід забезпечувати на трьох рівнях: європейському, національному та на рівні університету. В освітніх системах країн Європи головним є планування отриманих результатів навчального процесу – знань, компетенцій та навичок» [3, с. 73].

Тому пропонуємо, слідом за Ю. Бисторовою, звертатися до таких інноваційних методів навчання під час роботи зі студентами-іноземними громадянами в закладах вищої медичної освіти, як «аналіз помилок, колізій, казусів; аудіовізуальний метод навчання; “мозковий штурм”; діалог Сократа (Сократів діалог); “дерево рішень”; дискусія із запрошенням фахівців; ділова (рольова) гра; “займи позицію”; коментування, оцінювання (або самооцінювання) дій учасників; майстер-класи; метод аналізу і діагностики ситуації; метод інтерв'ю (інтерв'ювання); метод проєктів; моделювання; навчальний “полігон”; PRES-формула (від англ. Position – Reason – Explanation or Example – Summary); проблемний (проблемно-пошуковий) метод; публічний виступ; робота в малих групах; тренінги індивідуальні та групові (як окремих, так і комплексних навичок) та ін.» [1, с. 434].

Як свідчить досвід, студенти-іноземні громадяни краще засвоюють навчальний матеріал за зазначеними методами навчання, для яких ключовими є вміння виконувати складні завдання, співпрацювати з іншими людьми, раціонально розподіляти час, розвиток логічного, критичного мислення, креативності, судження та прийняття самостійних рішень тощо. Ці методи рекомендуємо використовувати під час аудиторної та позааудиторної роботи.

Отже, для початку XXI ст. характерний розвиток людини нового покоління в контексті науково-технічних досягнень й інтенсивного

впровадження інновацій у всі сфери життєдіяльності. Тож виникає необхідність застосовувати новітні методи навчання у вищій освіті, особливо в освітньому процесі для студентів-іноземних громадян із метою поліпшення якості медичної освіти як на всеукраїнському, так і світовому рівнях.

Література

1. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні*. Харків, 2015. С. 426–438.
2. Дубасенюк О. А. Інновації в сучасній освіті. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики*: збірник науково-методичних праць. Житомир, 2014. С. 12–28.
3. Перспективи впровадження сучасних інновацій в освітню діяльність університету / Запорожан В. М., Кресюн В. Й., Рогачевський О. П., Чернецька О. В. *Медична освіта*. 2016. № 2. С. 73–76.

Н. П. Литвиненко, О. М. Хомова
*Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ АКТИВНОЇ ТА ПАСИВНОЇ ЛЕКСИКИ АНГЛОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НИМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Сучасний етап розвитку української освіти характеризується її інтеграцією у світове співтовариство, розширенням міжнародних контактів та залученням іноземних громадян до навчання в Україні. Це зумовлює необхідність модернізації процесу мовної підготовки інокомунікантів, пошук нових методів та підходів до навчання їх державної мови України.

Дисципліна «Українська мова як іноземна» в медичному університеті передбачає оволодіння студентами мовою на середньому рівні, достатньому

Наукове видання

Міжнародна науково-практична конференція

**ІННОВАЦІЙНІ ІНІЦІАТИВИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Тези доповідей

(українською та англійською мовами)

Відповідальна за випуск О. О. Резван